

Nr 66.

Av herr Ohlon, om befrämjande av forskningen och undervisningen på sjörättens område.

Det torde vara ett faktum, att inom ramen för den vanliga juristutbildningen vid våra universitet och högskolor endast ett begränsat utrymme lämnas och kan lämnas åt undervisningen i svensk och internationell sjörätt. Men det torde å andra sidan bli allt tydligare — och senare tidens händelser inom sjöfarten har ytterligare understrukt förhållandet — att en närmare kännedom om svensk och internationell sjörätt är av den största betydelse för svensk sjöfart och för svenskt näringsliv. Den svenska sjöfartsnäringsen beröres som bekant av såväl svenska som utländska och internationella rättsregler på sjörättens område. Att snabbt kunna erhålla tillförlitliga besked om sjörättsliga förhållanden kan ofta vara av stor ekonomisk betydelse för berörda parter. För detta ändamål är det önskvärt att tillräckligt utbildad juridisk expertis står till förfogande inom landet. Att svenska sjörättsexperten finnes att tillgå i erforderlig utsträckning är även av ekonomiskt intresse med hänsyn till vår bytesbalans med utlandet, så stor betydelse som sjöfartsnäringsen här har.

De offentligrättsliga och civilrättsliga regler, som innefattas i den svenska sjörätten, skiljer sig i väsentliga punkter från de allmänna rättsreglerna. Därtill kommer, att den sjörättsliga lagstiftningen i olika länder erbjuder stora olikheter sinsemellan och att vid sidan av de nationella lagarna viss internationell reglering förekommer på speciella områden av sjörätten. Med hänsyn härtill är det icke möjligt för en jurist att utan ingående studier *utöver* universitets- och högskoleutbildningen stå till tjänst med nödig sakkunskap i sjörättsliga frågor. Det framstår under sådana förhållanden som en brist, vilken vållar olägenhet för en viktig del av svenskt näringsliv, att undervisning i hithörande stycken icke är säkerställd vid våra läroanstalter.

I Göteborg har under senare år på privat initiativ vidtagits vissa åtgärder för att underlätta för jurister, som så önskar, att utbilda sig på det sjörättsliga området. Sjörettsföreningen i Göteborg, som bildades år 1948 och arbetar i nära anslutning till handelshögskolan, söker sålunda genom föredrag i sjörättsliga ämnen, som sedermera publiceras i handelshögskolans och föreningens gemensamma skriftserie, att hos jurister och sjöfartens folk väcka intresse för sjörätten och bidra till lösningen av

sjörättsliga problem. Föreningen uppbygger även ett sjörättsligt bibliotek, som deponerats i handelshögskolan. I föreningens regi har anordnats seminarieundervisning i sjörätt under ledning av professorn vid universitetet i Oslo, Sjur Braekhus. Det torde emellertid vara klart, att denna verksamhet, ehuru aktningvärd nog, icke utgör en tillfredsställande lösning av sjörättsutbildningen i Sverige.

Man har, förefaller det, icke anledning att påfordra, att till den redan nu av en myckenhet stoff tyngda kursplanen för juris kandidatexamen lägga undervisning i ämnet sjörätt. Ämnet kan icke för alla jurister ha den betydelse, att det för juris kandidatexamen behöver vara obligatoriskt med annat än en summarisk genomgång av ämnet. Däremot vore en fristående professur i ämnet av huvudsakligen forskningskaraktär väl motiverad. Genom att publicera skrifter i ämnet och hålla kurser för färdiga jurister kunde verksamma bidrag till juristernas vidare utbildning uppnås. Anknytningen till den praktiska erfarenhet som finnes koncentrerad inom en sjöfartsstad som Göteborg, det av nyssnämnda förening, i samarbete med handelshögskolan i Göteborg, uppbyggda sjörättsliga biblioteket och dess verksamhet i övrigt gör det naturligtast att tänka sig en professur i svensk och internationell sjörätt knuten till handelshögskolan i Göteborg. Med hänsyn till förefintlig sakkunskap är det kanske icke möjligt att omedelbart besätta en dylik professur, men om det angelägna behovet därav torde icke råda något tvivel. Ett anslag till den institution i Göteborg, som redan tagit sig an uppgiften att sprida kunskap om sjörättens problem, skulle bidra till att säkra institutionens fortsatta bestånd och befördra dess verksamhet.

På grund av vad som ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte utreda hur forskning och undervisning på sjörättens område mera målmedvetet kunde befrämjas i vårt land samt att i detta sammanhang överväga lämpligt statsbidrag till Sjørättsföreningen i Göteborg för att den i samarbete med handelshögskolan därstädes måtte kunna fortsätta och utvidga sin verksamhet inom sjörätten.

Stockholm den 22 januari 1954.

Sven Em. Ohlson.